بسم الله الرحمن الرحيم

Haber-Yorum

Bu Terörle Mücadele mi Yoksa Dinî ve Siyasi Faaliyetler Üzerindeki Denetimin Sıkılaştırılması mı?

Haber:

2 Kasım 2026 tarihinde Özbekistan'da, aşırılıkla mücadele etkinliğini artırmayı amaçlayan (ÖPQ-1185) sayılı yasa kabul edildi. Yasaya göre; aşırılıkçı, ayrılıkçı, köktendinci ya da diğer yasaklı örgütlere katılma suçundan 5 ila 10 yıl arasında hapis cezası belirlenmiştir.

Ayrıca soykırıma, zorla yerinden edilmeye veya sakinler arasında panik yaratmaya çağrıda bulunan aşırılıkçı, ayrılıkçı ya da bağnazlık içeren fikirlerle yüklü materyallerin yayılması amacıyla hazırlanması veya bulundurulması; bunun yanı sıra aşırılıkçı ve terör örgütlerinin sembollerinin yayılması amacıyla hazırlanması veya bulundurulması nedeniyle para cezası ya da 15 güne kadar idari gözaltı cezası da öngörülmüştür. Yasalardaki "dini aşırılık" terimi ise "aşırılık" kelimesiyle değiştirilmiştir. Nitekim yasa 3 Kasım'da yürürlüğe girmiştir.

Yorum:

İlk bakışta bu değişiklikler, toplumun güvenliğini sağlamayı hedefleyen sıradan yasal önlemler gibi görünmektedir. Masumlara yönelik şiddet ve saldırganlıkla mücadelenin gerekli olduğu ve İslam'ın çizdiği sınırların aşılmaması gerektiği doğrudur; ancak bu gerekçe altında fikri, hakka daveti ve İslami siyasi görüşleri suç teşkil eden faaliyetlerle bir tutmamak gerekir.

Özellikle " köktencilik ve diğer yasaklı örgütler" gibi mefhumların yasal sınırları, bunların belirlenmesine ilişkin kriterler ve pratikte nasıl yorumlandıkları ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Zira herhangi bir örgütün yasaklanması, kesinlikle üyelerinin şiddet eylemlerinde bulunduğu anlamına gelmez; aksine kişisel suçluluğun, somut eylemlerin ve delillerin mahkemede kanıtlanması gerekir. Ancak ülkemizde tam tersinin yapılması alışkanlık haline gelmiştir!

Buna ek olarak "aşırılık" teriminin "dini aşırılık" ile değiştirilmesi, tek başına sorunun özünü değiştirmez. Temel mesele, yasanın kim için ve hangi kriterlere dayanarak uygulandığıdır. Örneğin 1999 ile 2005 yılları arasında diktatör Kerimov ve cellatları, **Hizb-ut Tahrir**'in binlerce gencini hapse atmıştı. 27 yıl geçmiş olmasına rağmen, onların bazıları hâlâ hapistedir. Buhara şehrinde, onlardan bazıları 18 yıllık hapis cezalarını tamamlamış olmasına rağmen, hükümet ceza sürelerini uzatmak için onları yeni ve uydurma suçlamalarla yeniden yargılamaya çalışmaktadır.

Aynı zamanda reşit olmayan kız çocuklarına yönelik cinsel saldırılarda bulunan devlet görevlileri, başlangıçta yalnızca 1,5 yıl süreyle özgürlüğü kısıtlayıcı bir cezaya mahkûm edilmiştir. Halkın protestoları ve davanın yeniden

gözden geçirilmesi sonucunda, cezaları sadece 3 yıl hapis cezası olarak değiştirilmiştir!

Bir başka olayda ise annesini para anlaşmazlığı nedeniyle öldüren, cesedini parçalara ayırarak farklı yerlere gömen bir kişi, kamu sistemine sahip bir sömürgede 18 yıl hapis cezasına mahkûm edilmiştir!

Eğer devlet gerçekten halkın güvenliğini önemsiyorsa, suç ile akide, şiddet ile barışçıl davet ve terörizm ile yöneticiyi eleştirme arasında ayrım yapmak zorundadır. -Halklarına hakikati ulaştırmayı akidevi bir görev olarak gören- ümmetin samimi gençlerine, İslam'ı asli ve hakiki bir şekilde anlatma fırsatının verilmesi, haksız yere tutuklananların derhal serbest bırakılması ve uğradıkları maddi ve manevi zararların tazmin edilmesi gerekir.

Aksi takdirde mevcut hükümet de tıpkı kendinden önceki hükümet gibi, adaletsizlik ve zulümle tarihe geçecektir. Daha da önemlisi hiç kimse, Allah'ın huzurunda hesap vermekten kaçamaz. -İster bir yetkili ister sıradan bir insan olsun- haksızlık yapan herkes, kendi elleriyle işlediklerinden dolayı mutlaka Allah'ın huzurunda hesaba çekilecektir. Bugün halka zulmeden yetkililer yarın adaletin tesis edildiği günü görmeyi diliyorlarsa, şimdiden haklarında verilecek hükmü düşünsünler; çünkü hesap günü geldiğinde, pişmanlığın bir faydası olmayacaktır! Nitekim Allahu Teala şöyle buyurmuştur: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ “**Ey iman edenler! Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan kimseler olun.**” [Nisa 135]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

İslam Ebu Halil - Özbekistan